

VERSLAG UITWISSELING SCHEPEN DE BRUYCKER

3 maart 2025
leestijd: 10-15 minuten

Afgelopen zaterdag was er een uitwisseling tussen **schepen Astrid De Bruycker** en een **40-tal mensen** die leven in een kwetsbare situatie, buurtbewoners en andere geïnteresseerden.

Sinds dit jaar is Astrid o.a. schepen van **Sociale Vooruitgang (Armoedebestrijding)**. Die bevoegdheid neemt ze na 12 jaar over van Rudy Coddens. Ze is ook schepen van Gezondheid, Ouderenbeleid en Cultuur.

HONDERDEN VERHALEN VRAGEN OM VERBETERING

In De Zuidpoort pikken we overal verhalen op van mensen die armoede of uitsluiting ervaren: in onze ontmoetingsmomenten, op straat, tijdens ons onthaal, tijdens informele- en beleidsbabbels, tijdens vrijetijdsactiviteiten, ...

In 2024 registreerden we zo **honderden verhalen**. Ze illustreren waar mensen tegenaan lopen, waar ruimte is voor **verbetering**. Door ze te bundelen zien we wat regelmatig terugkomt en **extra aandacht** vraagt van beleid. Het is van groot belang dat we deze verhalen signaleren binnen onze werking, de wijk, de stad. Zo krijgen we zicht op wat leeft en waar **collectieve drempels** liggen voor de meest kwetsbaren. We kunnen zo ook kort op de bal spelen en inspelen op de noden van de wijkbewoners.

Schepen De Bruycker kreeg van ons een overzicht van welke verhalen we in 2024 hebben gehoord. We hebben die gebundeld per thema of plek waar we ze opvingen.

BELEIDSBABBELS OVER SPECIFIEKE THEMA'S

Eén van de vindplekken is de Beleidsbabbels. Daarin bevragen we mensen naar hun ervaringen, zorgen, bevindingen, wensen... over verschillende thema's die hen aanbelangen. Dat doen we steeds op verschillende vindplaatsen in de wijk, met een kop koffie en een goede babbel. Zo zijn we maandelijks aanwezig in de voedselbedeling het Geraarke, Let's Save Food en bij het wijkgezondheidscentrum. Doorheen die talloze gesprekken horen we vele verhalen, ideeën en wensen rond specifieke thema's.

Die verzamelen we in een signalenbundel. We betrekken partners en relevante diensten zodat de ervaringen van mensen rechtstreeks bij hen terechtkomen.

De thema's van de Beleidsbabbels waren **Vrije Tijd**, **Verkiezingen** en **Nieuw Gent Vernieuwt** (stadsvernieuwingproject). Verder in dit artikel vind je meer details.

2 GROEPSWERKINGEN GRAVEN DIEPER

Parallel met de beleidsbabbels startten we met beleidsgroepen, diepgaande en langdurige groepstraject rond één thema. Met deze groepen trachten we vanuit het perspectief van mensen met armoede-ervaring tot aanbevelingen voor structurele verandering te komen.

In 2024 boog een groep zich over de **afvalproblematiek** in Nieuw Gent. Een andere groep buurtbewoners onderzocht hoe samen leven in **appartementsblok Windekind** beter kan. Ze focusten zich op netheid van het gebouw, elkaar leren kennen en samenwerking met sociale woningmaatschappij Dimensa.

REACTIE VAN SCHEPEN DE BRUYCKER

Schepen De Bruycker was **onder de indruk** van ons werk. Ze voelde dat alles wat we vertelden goed onderbouwd was. Gebaseerd op veel ervaringen. Ze was aangenaam verrast dat zo'n **grote groep buurtbewoners enthousiast** is om het op een zaterdagvoormiddag over het Gentse beleid te hebben.

Ze vindt het belangrijk dat er in de wijk plaatsen zijn zoals De Serre. **Laagdrempelige plaatsen** waar de buurt mee vertrouwd is en een centraal punt vormen in de wijk. Waar veel gebeurt en samen komt.

Gentenaren zouden **zo veel mogelijk in hun wijk** terecht moeten kunnen voor diensten. De schepen onderstreept dat zich verplaatsen naar andere wijken voor velen de drempel te veel is.

Tegelijkertijd leek Astrid ook te willen waarschuwen. De inflatie zorgt ervoor dat de uitgaven erg gestegen zijn en er niet meer inkomsten zijn. Er zal dus minder budget zijn de komende jaren. De stad staat voor een

reeks **moeilijke keuzes**.

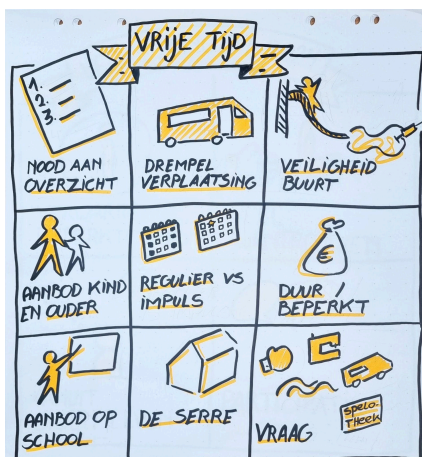
Zo vindt de schepen **vrijetijdsparticipatie** erg belangrijk, iedereen heeft recht op vrije tijd. Maar ze hoort meer en meer van aanbieders dat het kansentarief niet houdbaar is. Wie voldoet aan de voorwaarden krijgt 80% korting. De stad komt 40% tussen in de kosten, de andere 40% is voor rekening van de aanbieder. Ze zien dat het systeem werkt en steeds vaker gebruikt wordt. Maar zo stelt het zowel de stad als de aanbieders voor grote financiële uitdagingen. Ze zullen bekijken hoe ze met deze uitdagingen kunnen omgaan. Zo goed mogelijk vrijetijdsbeleving aanmoedigen blijft hierbij hun doel.

De schepen vertelt ook dat uitbreiden ook niet altijd de gewenste oplossing is. Ze stelt dat veel zaken ook beter kunnen door **beter samen te werken** en beter op de hoogte te zijn van elkaars werk.

BEHANDELDE THEMA'S

Hieronder vind je samenvattingen van de bundels. De volledige versies met alle verhalen kan je downloaden op onze website: <https://dezuidpoortgent.be/signalenbundels/>

BELEIDSBABEL OVER VRIJE TIJD

We hoorden dat er een grote nood is aan een **overzicht** van welke mogelijkheden en activiteiten ze zijn. Liefst hebben mensen alles gebundeld over wat er te doen is in hun wijk.

Niet iedereen verplaatst zich even gemakkelijk. **Mobiliteit** blijkt dikwijls een grote drempel. Ook het **onveiligheidsgevoel** speelt daarin een rol. Ouders hebben dikwijls schrik om hun kinderen zelfstandig naar een activiteit te laten gaan. Ze laten kinderen ook niet gerust spelen in de wijk.

Ouders missen een aanbod waar ze **samen met hun kind** kunnen aan deelnemen. Of waar er tijdens de kinderactiviteit gelegenheid is om andere ouders te ontmoeten.

Er is een grote vraag naar zogeheten **impulsactiviteiten**. Activiteiten waar je niet direct voor een langere periode moet inschrijven. Reguliere activiteiten (bijvoorbeeld wekelijks) vragen een te groot engagement, te veel planning in de toekomst en zijn ook soms te duur om in één keer te betalen. De **prijs** is voor veel buurtbewoners nog een te grote drempel.

We horen dat het vrijetijdsaanbod erg verschilt qua **school**. Voor ouders is school dikwijls een vertrouwde, veilige plek met minder drempels. Er werd ook veel verwezen naar **De Serre** als vertrouwde plaats waar veel activiteiten worden georganiseerd.

Er is **specifiek vraag** naar enkele activiteiten die nu gemist worden in de wijk: bokslessen, naailessen, zwemlessen, groepsuitstappen en een spelothek (die gelukkig terug naar de wijk komt).

BELEIDSBABELS VERKIEZINGEN

“Vroeger ging ik nooit stemmen. Ik zag er de zin niet van in. Sinds ik een jaar op straat heb geleefd en meewerk in De Zuidpoort, stem ik wel. Door erover te praten is mijn gedacht daarover veranderd.”
- Benny, buurtbewoner Nieuw Gent

In 2024 waren er niet minder dan 5 verkiezingen. Wat we hoorden laat zich samenvatten in 4 boodschappen:

1. Verwarrende en onvoldoende informatie:

Veel bewoners waren niet op de hoogte van de vijf verkiezingen en ervaarden de hoeveelheid informatie als te complex en onduidelijk.

2. Wantrouwen en gevoel van machteloosheid:

Er heerste een gevoel dat stemmen weinig invloed heeft op het daadwerkelijke beleid. Er waren uitspraken die duiden op scepsis over vriendjespolitiek en corruptie, wat het vertrouwen in politici en het politieke systeem ondermijnde.

3. Persoonlijke prioriteiten:

Bewoners baseren hun voorkeuren vaak op eigen ervaringen (zoals problemen rond betaalbaar wonen, mobiliteit en energie) en vroegen om concrete richtlijnen bij het maken van een stemkeuze. Velen hebben geen idee welke impact een bestuur heeft.

4. Participatie vergroot betrokkenheid:

Hoewel initiële reacties soms sceptisch waren, leidde het gesprek vaak tot meer interesse en betrokkenheid. Ook werden er zorgen geuit over de stemplicht en het stemmen vanaf 16 jaar.

BELEIDSBABELS NIEUW GENT VERNIEUWT

“Die aanwerving (van bewoners) hier kan beter. Ze weten zij niet wat ze hier allemaal samen steken zeker?”

Sinds een aantal jaren is er groots stadsvernieuwingsproject in Nieuw Gent. Er wordt veel gesloopt en opnieuw gebouwd. Veel mensen vertrekken en komen toe in de wijk. In onze gesprekken daarover zijn 6 lijnen terug te vinden:

1. Nieuw Gent heeft behoefte aan **een grotere sociale mix**. De nieuwe toewijzingscriteria voor sociale hoogbouw zorgen voor een hoge instroom van mensen in een sterk kwetsbare positie.

2. Een **verhuisbeweging** heeft een grote impact op de bewoners, als het gaat over het verlies van netwerk, van opgenomen engagement, ..

3. **Plaatsen waar je veel samen vindt** zoals de Serre en het wijkgezondheidscentrum zijn erg belangrijk.

4. **Flexibele en nabije werkers** zijn erg belangrijk, zoals straathoekwerkers en brugfiguren.

5. Er leeft **een grote zorg over onveiligheid en afval** van de buitenruimte, en de impact daarvan op kinderen en jongeren

6. Er is nood aan **kwalitatief georganiseerde noodhulp**. De speltheek wordt bijvoorbeeld erg gemist, maar komt gelukkig terug. Dit gaat ook over andere noodhulp: een kwalitatief georganiseerd aanbod is belangrijk! (bv signalen Let's Save Food, Geraarke, ...)

GROEPSWERKING AFVAL

“Het geeft rust om te weten dat je niet de enige bent met die problemen.”

“Moest het statiegeld ingevoerd worden zou dat mss al veel verbeteren.”

De voorstellen tot verandering die uit de bewonersgroep komen, richten zich deels tot verschillende diensten en instanties. Daarnaast zijn er ook ideeën die door de bewoners in samenwerking met wijkpartners gerealiseerd kunnen worden. **Vanuit de ervaring van bewoners** kunnen we stellen dat de grootste drempels te herleiden zijn tot:

1. te duur en te complex systeem

- Afvalkosten zijn **gestegen** voor mensen met nieuwe systeem van de ondergrondse containers.
- Neem de **gebruikerservaringen serieus** en doe nodige aanpassingen aan het systeem.
- Tijdens integrale **netheidsacties**: combinatie van sensibiliseren, ondersteuning bieden, én handhaven → structurele verankering van deze acties nodig!
- Ijveren voor meer inzet van **mobiel recyclagepark** en **wijk-inzamelpunt** voor vb. frietvet in de wijk.

2. het krijgen en begrijpen van de juiste informatie omtrent afval

- **Stickers** op sorteerpunten met heldere info.
- **Onthaalpakket** nieuwe bewoners.
- **Ondersteuning** op maat, in de wijken, vanuit de juiste wijkpartners.

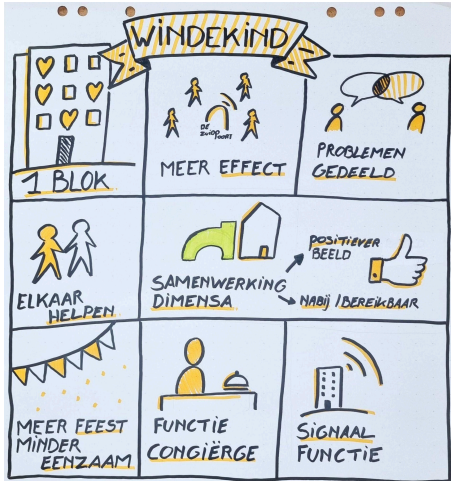
3. het zich betrokken voelen op de omgeving (en dus ook gedeelde verantwoordelijkheid ervaren).

- Samenwerking met **scholen en wijkpartners** → ludieke zwerfvuilactie Spogomi.
- **Onthaalpakket** nieuwe bewoners.
- Bewonerservaring integreren in het nadenken over afvalproblematiek → traject Mooimakers.
- Blijf hardnekkige sluikestortplekken opruimen en denk na over structurele oplossingen.

GROEPSWERKING WINDEKIND

“Ik ben minder eenzaam.”

“De bewonersgroep groeit, bewoners beginnen het nu maar wat te kennen, het gaat traag, het project is te kort”

- Samen werken aan leefbaarheid op het niveau van **1 blok** werkt!
- **Meer effect** dankzij samenwerking met de Zuidpoort. Diensten luisteren beter naar een groep dan individuen.
- Weten dat een probleem gedeeld is, niet enkel van jezelf, maakt het draaglijker.
- Regelmatig samenkomen **aan het gebouw** is een makkelijkere manier van ontmoeten dan op bezoek gaan. Koffiekar zorgt voor belangrijke informele ontmoeting.
- Belang van een feest in het gebouw, **positief gevoel** gekoppeld aan het gebouw.
- Minder **eenzaamheid**, beter leren kennen van je burens. Bewoners kunnen **elkaar makkelijker helpen** nu; ook met een whatsapp-groep.
- **Betrokken in communicatie** bij Dimensa; bewoner kon mee een poster vormgeven.
- **Positiever** over de huisvestingsmaatschappij, de wooncoördinator is meer nabij en reageert sneller.
- Belang van de **conciërgefunctie**, nu nam De Zuidpoort die op.
- We konden ook makkelijker **toeleiden** naar andere diensten over leefbaarheidssignalen.

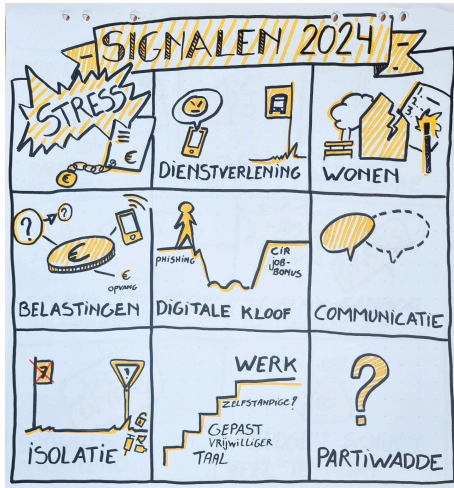
SIGNALEN UIT VRIJETIJDSKANTOOR

Wekelijks organiseren we een laagdrempelig reisbureau voor mensen met een beperkt budget. Er kunnen zowel vakanties en daguitstappen als sport- en cultuuractiviteiten geboekt worden. De medewerkers helpen ook met het samenstellen van een budget en het uitzoeken van geschikt vervoer. Ook daar vangen we erg veel verhalen op.

- De **kampengids** van de stad Gent is niet voldoende toegankelijk.
- **Toeleiding** naar vakantieaanbod door de jeugddienst gebeurt te veel in dezelfde scholen.
- Er is meer ondersteuning nodig bij inschrijving voor kampen, en er is nood aan een vereenvoudigde **inschrijvingsprocedure**.
- Belangrijke rol van **brugfiguren en outreachende werkers** om drempels om op kamp te gaan weg te werken.
- **Te weinig aanbod van kampen met 80% korting**, de gratis kampen geraken niet volzet.
- **De UitPAS** (met kansentariet) en bijkomende voordelen zijn voor veel mensen onbekend en hierdoor lopen ze dus korting mis.
- De **vrijetijdssubsidie** van de stad Gent is ontoereikend voor de vraag die we krijgen via ons vrijetijdskantoor. Vorig jaar vroegen 240 mensen een terugbetaling van inschrijvingen van hobby's, vervoer, of inkomtickets voor evenementen. We maakten gebruik van 7500 euro via KRAS bovenop de stadssubsidie om hieraan te kunnen voldoen.

SIGNALLEN UIT ONTHAAL EN ANDERE WERKINGEN

Wekelijks komen mensen in ons onthaal terecht met allerlei vragen naar hulp of ondersteuning. Daarnaast horen we ook veel in al onze andere werkingen. Deze bundel verzamelt meer dan **300 verhalen**.

Leven met constante stress

Leven in armoede betekent **constante stress** door onzekerheid over basisbehoeften zoals huisvesting, energie en inkomen, wat leidt tot **gezondheidsproblemen**.

Dit werd extra zichtbaar in de koude maanden van 2024, toen stijgende **energieprijzen** de druk nog verhoogden.

De wooncrisis: onbereikbare betaalbare huisvesting

De wooncrisis in Gent maakt het vinden van een betaalbare en kwalitatieve woning steeds moeilijker, vooral voor mensen met zorgnoden. Huurders worstelen met stijgende prijzen, lange

wachlijsten voor sociale woningen en slechte woonomstandigheden. Ondertussen blijft dak- en thuisloosheid een groot probleem door een tekort aan opvangplaatsen en gebrek aan inspraak.

Tekortkomingen in de dienstverlening

De gebrekkige dienstverlening van instanties zoals OCMW en De Lijn zorgt ervoor dat mensen zich niet gehoord voelen en nog te moeilijk toegang vinden tot hulp. De aangepaste dienstregeling van De Lijn in 2024 leidde tot verwarring door slechte communicatie, verdwenen haltes en misverstanden rond boetes.

Belastingen - rechten worden mislopen

In 2024 daalde het aantal hulpvragen door vereenvoudigde aangiftes, maar veel mensen ervaren onduidelijkheid en moeite met het online aanpassen van hun dossier. Problemen met Itsme en andere digitale tools bemoeilijken correcte belastingaangiftes, wat kan leiden tot gemiste inkomsten, zoals kinderopvangkosten.

De groeiende digitale kloof

Digitale vaardigheden worden steeds belangrijker om rechten uit te oefenen, maar veel mensen kunnen die niet snel genoeg aanleren. Dit blijkt uit de vele hulpvragen over online aanvragen zoals de jobbonus, terwijl verplichte Itsme-login stress veroorzaakt en phishing tot meer wantrouwen leidt.

Gebrekkige communicatie

In **heel veel** verhalen komt terug dat informatie niet helder of toegankelijk genoeg is, waardoor mensen **rechten mislopen of afhankelijk** worden van hulporganisaties.

Dit probleem is nog groter voor **meer- of anderstalige** mensen, die soms moeilijk toegang vinden tot **taalcursussen** Nederlands.

Sociale isolatie

Ondanks de hoge bevolkingsdichtheid voelen bewoners zich geïsoleerd door **mobilitieitsproblemen** en **onveiligheidsgevoelens** door afval, drugsgebruik, krakers en loslopende honden.

Drempels op de arbeidsmarkt

Het vinden van gepast werk is moeilijk, vooral voor **anderstaligen**, en ook **vrijwilligerswerk** of begeleiding bij **zelfstandig** ondernemen blijkt een uitdaging.

Beleidsparticipatie blijft een abstract begrip

Wanneer we er niet expliciet naar vragen, wordt er **nauwelijks over gesproken**. De drempel om actief deel te nemen aan beleidsvorming is hoog, waardoor de stem van mensen in armoede onvoldoende wordt gehoord in beslissingen die hen direct raken.